

Käsitekartta kirjoittamalla

Tuula Rantakangas ja Pauliina Väänänen, Helsingin yliopisto

Valmistelu: Mieti etukäteen käsitteitä, joista haluat lähteä laajentamaan ryhmäläisten sanavarastoa. Tällaisia käsitteitä voivat olla esimerkiksi joulu, kesä, lammas, matkustaminen. Voit kirjoittaa käsitteet valmiiksi paperien keskelle.

Varaa mukaan: paperia ja kyniä. Voit myös tulostaa apukuvat tämän ohjelmakortin alta kommunikaation tueksi.

Toteutus: Valitse yksi käsite kerrallaan käsittelyyn. Esittele valittu sana, esimerkiksi 'joulu', ryhmäläisille ja pyydä heitä miettimään sanoja, joita siitä tulee mieleen, esimerkiksi 'tonttu'. Laita paperi kiertämään ryhmäläisille ja pyydä heitä kirjoittamaan valitsemansa sana keskellä olevan sanan ympärille. Kun sana on kirjoitettu, tulisi ryhmäläisen myös kertoa, minkä sanan hän valitsi. Kun kaikki ovat kirjoittaneet yhden käsitteen, käydään ne yhdessä ryhmän kanssa läpi. Sen jälkeen voidaan vielä jatkaa niin, että ryhmäläisiä pyydetään keksimään ja kirjoittamaan aiemmin keksittyihin sanoihin linkittyviä sanoja, esimerkiksi tonttu-lakki-tupsu jne. Näin alkaa keskellä olevan käsitteen ympärille muodostua käsitekartta.

Vinkit/ sovellus: Voit auttaa ryhmäläisiä keksimään sanoja kysymällä kysymyksiä, esimerkiksi "mitä silloin tehdään", "minkälainen se on".

Jos tämä sujuu hyvin, voi tehtävää vaikeuttaa niin, että keksityistä sanoista muodostetaan lauseita.

Tehtävää voi helpottaa tekemällä valmiita tukisanalistoja.